

Miért nincs „autótechnika-junior”?

M. Nagyszokolyai
DR. NAGYSZOKOLYAI IVÁN

„Szaki-tanuló”, majd „Autószaki-tanuló”, sőt „Autószaki-Junior” is volt! Jó néhány tanévet, majd egy évtizedet megérték a kilencvenes években. Bocsánat, azzal kellett volna kezdenem, hogy az autószerelő és az autóelektronikai szerelő, valamint a technikus szakmák szakképzési folyóiratáról van szó, mely lapkiadónk saját kezdeményezésére, és a saját „szakállára”, azaz anyagi kockázatára adott ki. Nem mi találtuk ki, német példát követtünk. A dolog a szakképzéshez illeszkedőnek, átveendőnek tűnt. Miről is van szó? A tanulók lapja a tanév minden hónapjában jelenik meg. Hónapról hónapra követi a tanmenetet, olyan anyagokat közöl, melyek – elsősorban az autótechnikát illetően – naprakészen egészítik ki a tananyagot. Az elmélethez is adnak részletes magyarázatot, és a tanulók érdeklődésének megfelelő, izgalmas gépjárműves témákat is tárgyalnak. Nem rejtik véka alá a szakma problémáit sem. Indokoltak ezek az anyagok, hiszen a tankönyvek évekkal, néha egy, másfél évtizeddel korábbi technikai példákat tartalmaznak.

A német szakképzési lapok (autószerelő, autóvillamossági, karosszériás, autókereskedő) másik alapfeladata, hogy a duális képzésben segítsék a műhelyek oktatómunkáját. Szakmai alapokat adnak, feladatok, tesztek is vannak bennük azért, hogy országosan egységes legyen a műhelyoktatás. Ki van ez találva és működik!

A magyar válfaj átgondolásakor reméltük, hogy majd a tanár urak is írják, iskolájukban mit, hogyan csinálnak, milyen oktatási tárgyi eszközöket fejlesztettek, merre jártak szakmai kirándulni. Segítséget adtunk a tanulmányi versenyekhez, továbbtanuláshoz, elhelyezkedéshez. Nem tűnt mihaszna dolognak. Minimális előfizetési díjat kértünk a tanulóktól, talán jobban megbecsülik így. Semmire sem mentünk volna, ha a tanárok nem segítenek. Ha az oktatók hasznosnak, munkájukat segítőnek ítélik, a tanítási munkába felhasználják, akkor a tanulóknak tudnak némi ráhatással lenni. Érveinket a szülők is elfogadják, és nem veszik egy újabb

tehernek. A hozzáállást tanárja válogatta. Volt iskola, ahol több száz példányra volt megrendelés, és volt, ahol egyre sem tudtuk a tanárokat, diákokat rábeszélni.

Egy lapkiadás, hacsak nincs állami támogatás, nem megy hirdetőik nélkül. Lehet itt szerszám, műszer, alkatrész, autófelszerelési cikk, szakirodalom, de lehet bármi, ami ifjúsági: a ruházattól, a sportszereken át, a telefonszolgáltatásig. Ez utóbbiak nem hirdettek, mert nekik a példányszám csekély volt. A szakmaiak pedig azt mondták: a tanuló nem vevő. Őket, néhányukat sikerült meggyőzni, hogy ha ma nem is vevő, de holnap már az lehet. És a holnap nincs messze, max. két év, de lehet, hogy csak fél év, mert így végez, így áll munkába. Ha valamit megismert, ennek hasznosságáról beszélhet a műhelyben, felébresztheti a „döntéshozó” figyelmét. Talán ez sem naivitás a részünkről. Többeket sikerült is meggyőznünk, hogy az igen csekély díjú hirdetés nem hosszú távú befektetés.

Nehezebb falatnak bizonyult az, hogy a szakképzésért felelőseket egyáltalán arra rávegyük, hogy hallgassanak meg minket. Ahol ez sikerült, ott is kudarcot vallottunk. Az érződött a minisztériumokban, a Nemzeti Szakképzési Intézetnél, hogy abból nem lesz baj, ha új dolgokba nem fognak bele...

A rendszerváltás utáni „csodavárás” ránk is hatott, az elején az autós tankönyvkiadás is fellendült, hittünk a rációban.

Csináltuk „ellenszélben”, amíg csak szellemi és anyagi erővel bírtuk. Hadd jegyezzem meg, szinte annyi előfizetőnk volt a mester urak köréből, mint a tanulók közül. Azt mondták, egy kis elmagyarázó tanulás nekik sem árt...

Hol az ellenszél, hol a közönyösség erősödött, az erőnk elfogyott. Szép emlék maradt. Azt sem zárom ki, hogy ez mégsem volt jó gondolat. A németeknél is talán csak a duális képzés egységesítése miatt marad fenn mind a mai napig? Nem tudjuk.

A „lapzárta” óta eltelt több, mint tíz év. Nagyot fordult a világ mindenben, az információszerzés módjában, eszközeiben is.

A kor szava szerint lehetne internetes mondjuk az „autótechnika-junior”. Én azonban ezt nem tartom jónak. Ennek munkafüzet jelleget kell adni, és a képzési rendszer egészébe kell beleilleszkednie. Igazi haszna valóban akkor lenne, ha nálunk is lenne, kiteljesedne a duális képzés.

Van azonban egy másik lehetőség is! Mondták ezt már többen jó tíz évvel ezelőtt is, amikor a „lapzárta” volt. A ma tanulója, a holnap aktív autószerelője, tehát neki is azokat a dolgokat kell látni, tudni, amit a „felnőtteknek” szánt Autótechnika tartalmaz. Nem kell ide „tanuló-újság”! Legyen tanulóknak szánt néhány oldal, ahol a tanmenethez igazítva kap néhány hasznos kiegészítést, a többi pedig ugyanúgy rá is tartozik, mint a gyakorlókra. Jelen számunkban például a gyújtótrafókról szóló cikket ilyennek szántuk. Ha visszaidézem néhány utóbbi számunk cikkeit, például a „sorhármas” motorok kiegyensúlyozásáról vagy a főtengelyeltolásról, magam sem tudom, hova soroljam azokat. Szakmai ismeretek ezek a javából, melyek ugyan közvetlenül nem kapcsolódnak a javítómunkához, de segítik a megértést, tisztánlátást. (Például egy „szokatlan” felöntés a lendítőkeréken, amit megmagyaráztunk, nem azért van, mert ez kínai...) Az ismeretek tanulóknak, mestereknek egyaránt hasznára lehetnek. Addig érveltem az egyik, majd a másik változat mellett, míg magam sem látok tisztán. Kedves tanár urak, tanulót foglalkoztató mesterek!

A képzésben hiteles, korszerű oktatási anyagokra szükség van, ez nem lehet kérdéses. Kérem, írják meg nyílt levélben, hogy a vázoltak közül, vagy esetleg más lehetőségekkel bővítve, melyekre szavaznak!